



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Vtrum luxuria sit vitium capitale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

prostituebant. Secundo, quia non est determinabilis, & hoc vel propter propinquitatem, ex qua reuerentia quadam debetur contraria tali actui, & sic est incestus, qui est concubitus cum consanguinea vel affini: aut propter aliquam sanctitatem, vel puritatem, & sic est stuprum quod est illicita defloratio virginum. Tertio, quia mulier est alterius, vel secundum legem matrimonij, & sic est adulterium, vel secundum aliquem alium modum, & sic est raptus, puta, cum puella rapitur de domo patris, cuius curae subiacet.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod praedicta sex non differunt solum materialiter: sed etiam habent diuersas rationes deformitatis, & ideo sunt diuersae species peccati.

Posita in argum. 1.

AD SECUNDUM dicendum, quod licet praedicta accidant mulieri in quantum est mulier: per se tamen considerantur in muliere secundum quod ad matrimonium ordinatur.

AD TERTIUM dicendum, quod quia deformitas iniustitiae ordinatur ad finem intemperantiae: ideo totum ad genus intemperantiae pertinet.

D. 84.

ARTICVLVS IIII.

Vtrum luxuria sit vitium capitale.

QVARTO quaeritur, vtrum luxuria sit vitium capitale. Et videtur quod non. Immunditiam.

Lib. 31. c. 31. in antiquis exemplaribus in nouis vero c. 17. Lib. 2. c. 38.

ponitur filia gulae secundum Greg. 31. Moralium: sed vitium vitium capitale non ponitur filia alterius. cum ergo immunditia ad luxuriam pertineat, ut patet ad Ephe. 6. videtur, quod luxuria non sit vitium capitale. ¶ 2. Prater illud dicit in lib. de Summo bono, Qui detinetur superbia labitur in carnis luxuriam. ergo luxuria est filia superbiae. non ergo est vitium capitale. ¶ 3. Prater. Desperatio est filia accidia, ut patet per Greg. 31. Moral. Sed desperatio causat luxuriam, secundum illud Ephe. 4. Qui desperantes seipsum, tradiderunt se impudicitiae: ergo luxuria non est vitium capitale.

Lib. 31. c. 31. in antiquis exemplaribus in nouis vero c. 17. Q. preced. ar. 4.

SED CONTRA est, quod Greg. 31. Moral. ponit luxuriam inter vitia capitalia.

RESPON. Dicendum, quod sicut supra dictum est, quia delectatio est vna de conditionibus felicitatis, inde est quod vitia, quae habent delectationem pro obiecto, sunt capitalia, utpote habentes finem maxime appetibilem, ad quem alia nata sunt ordinari. delectatio autem venereorum, quae est finis luxuriae est maxima inter delectationes corporales: & ideo luxuria debet poni vitium capitale, & sunt octo filiae eius, videlicet caecitas mentis, inconsideratio, inconstancia, praecipitatio, amor sui, odium Dei, affectus, scilicet praesentis saeculi, & desperatio futuri, ut patet per Greg. 31. Moralium. Manifestum est enim, quod quando intentio animae vehementer applicatur ad actum inferioris potentiae, quod superiores potentiae debilitantur & deordinantur in suo actu. & ideo quando in actu luxuriae propter vehementiam delectationis tota intentio animae attrahitur ad inferiores vires, id est ad concupisibilem, & ad sensum tactus, necesse est quod superiores, scilicet ratio & voluntas defectum patiantur. Sunt autem quatuor actus rationis secundum quod dirigit humanos actus, quorum primus est intellectus quidam, quo aliquis recte existimat de fine, qui est sicut principium in operatiuis, ut Phil. dicit in 2. Phyl. & in quantum hoc impeditur ponitur filia luxuriae, caecitas mentis secundum illud Dav. 13. Species deceptio te, & concupiscentia subuerit cor tuum. Secundus actus est consilium de agendis, quod per concupiscentiam tollitur, dicit enim Terentius in Eunucho, Quae

Lib. 11. c. 31. in antiquis exemplaribus in nouis vero c. 17. D. 199.

Lib. 1. c. 39. tom. 2.

In Eunucho parum a prin.

Quae res in se neque consilium, neque modum vllum, eam consilio regere non potes. & loquitur amore libidinoso. & quantum ad hoc ponitur in consideratio. Tertius actus est iudicium de agendis, & hoc etiam impeditur per luxuriam. Dicitur in Dan. quod auerterunt sensum suum ut non recorderent iudiciorum iustorum. & quantum ad hoc ponitur concupitatio, dum, si homo inclinatur ad concupiscentiam, incipitanter non expectato iudicio rationis. Quartus actus est praecipitatio de agendo, quod etiam impeditur per luxuriam, in quantum homo non persequitur eo quod diuidi dicitur, sicut etiam Terentius dicit in Eunucho, Haec verba, quae si dicis, te recessurum ab ea, una falsa lachrymula refringeret. & quantum ad hoc ponitur inconstancia. Ex parte vero intentionis affectus duo sunt consideranda, quorum vnum est appetitus delectationis, in quem fertur voluntas ut in finem: & quantum ad hoc ponitur amor, dum, si inordinate sibi appetit delectationem, hoc est delectationem concupitam. Aliud vero est appetit eorum, per quae consequitur quis hunc finem, quantum ad hoc ponitur affectus praesentis saeculi, id est omnium eorum, per quae ad finem intentionis peruenit, quae ad saeculum istud pertinent: & hoc ponitur desperatio futuri saeculi, quae per nimis affectat carnales delectationes, magis dicit spirituales.

G

AD PRIMUM ergo dicendum, quod immunditiam ponitur filia gulae secundum quod causatur pollutionis ex causa corporali. i. ex abundantia humorum non autem ex causa animali, scilicet ex concupiscentia, quae praecipue pertinet ad luxuriam.

H

AD SECUNDUM dicendum, quod non est concupiscentiam vitij capitalis, quod ex superbia, concupiscentia omnia oriuntur.

AD TERTIUM dicendum, quod desperatio de luxuria per accidens, sicut remouens spiritum beatitudinis, propter quam a luxuria aliquando detrahuntur.

I

Origo autem capitalium vitiorum non est luxuria, sed secundum causas per se.

QVAESTIO XVI. De demonibus.

¶ Primo enim quaeritur, vtrum demones sint corpora naturaliter sibi unita.

¶ Secundo, Vtrum demones sint naturae voluntate.

¶ Tertio, Vtrum diabolus appetit acquiescere diuinam.

¶ Quarto, Vtrum diabolus peccare potest in momento instanti sua creationis.

X

¶ Quinto, Vtrum liberum arbitrium in demone possit redire ad bonum.

¶ Sexto, Vtrum intellectus demonis sit obiectus, ut in eum cadat error.

¶ Septimo, Vtrum demones cognoscant sensum.

¶ Octauo, Vtrum demones cognoscant corpora cordium.

¶ Nono, vtrum demones possint transmutare corpora localiter.

¶ Decimo, Vtrum demones possint mouere sensum.

¶ Duodecimo, Vtrum possint immutare intellectum.